

jako stranami v oněch rozepřích. Na omylu jest dovolání, neboť přezírá, že rozsudek až na nepatrné výjimky, jež se netýkají sporů o peněžní pohledávky, nemá význam konstitutivní, nýbrž význam deklaratorní, ale i, že v důsledku § 1394 obč. zák. a podle § 1396 obč. zák. má dlužník, pokud neuznal pohledávku proti poctivému příjemci za pravou, což v souzeném případě nebylo ani tvrzeno, právo, uplatnit proti pohledávce i veškeré námitky ex persona cedentis, t. j. námitky, jež mu v době postupu příslušely proti postupiteli, že žalovanému příslušela proti Františku M-ovi námitka pravoplatně rozsouzené věci, a že z této povahy postupu plyne, že právní moc řečených rozsudků ohledně postoupených pohledávek má vízící význam rozsouzené věci nejen v poměru mezi původními stranami (dlužníkem a postupitelem), nýbrž i mezi dlužníkem a tím, jemuž pohledávka byla postoupena. Jest proto souhlasiti s odvolacím soudem, že nelze rozvinovati v tomto sporu otázky, které mezi dlužníkem a postupitelem již byly pravoplatně vyřízeny v oněch dřívějších sporech. To platí i o námitce, že částky 14.000 Kč a 60.000 Kč byly soudně zabaveny. Vedlejší jest, kdy se žalobce dověděl o zdejších rozhodnutích, vydaných v těchto rozepřích, ana ani žalobcova bezelstnost v době postupu by na věci nic neměnila. Výtka nesprávného právního posouzení věci jest tudíž neopodstatněná.

Čís. 11447.

Oprávnění dobývati štěrk a kámen v lomu jest výronem smlouvy kupní, nikoliv pachtovní, a může tvořiti obsah polní služebnosti.

Zadání oprávnění lámati kámen a štěrk v obecním lomu v Čechách na dobu neurčitou, několikaletou, nespadá do obyčejné správy obecního jmění, příslušející starostovi obce, nýbrž spadá v obor působnosti obecního výboru. Nestací, vzal-li obecní výbor (většina jeho členů) dodatečně na vědomí uzavření takové smlouvy.

(Rozh. ze dne 4. března 1932, Rv I 326/32.)

Žalobce domáhal se na žalované obci H. v Čechách, by bylo zjištěno, že jest po právu pachtovní smlouva stran o kamenném lomu. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle § 226 c. ř. s. jest žalobce povinen, by přednesl a prokázal skutkové okolnosti, z nichž své oprávnění dovozuje. Bylo tedy na žalobci, by tvrdil a dokázal okolnosti, které by opravňovaly úsudek, že obec H. s ním uzavřela smlouvu opravňující ho dobývati kámen a štěrk v lomu. Oprávnění to může tvořiti obsah služebnosti polní (§ 477 čís. 6 obč. zák.), neboť jest výronem smlouvy kupní, nikoliv pachtovní, neboť

kámen a štěrk, který se dobývá z pozemku, není plodem pozemku, jehož dobýváním pozemek se neztenčuje, jak předpokládá smlouva pachtovní (§ 1090 obč. zák.), nýbrž lámáním kamene a štěrku ztenčuje se podstata věci samé, takže zde jde o smlouvu, již se postupně zcizuje podstata věci, o smlouvu kupní, která ovšem v řeči lidové bývá nazývána pachtem. Podle § 30 obecního zřízení pro Čechy jest obecní výbor v obecních věcech orgánem usnášejícím se a orgánem dozorčím a podle § 31 téhož zřízení podléhají projednání a usnášení obecního výboru: každá dispozice s kmenovým jměním a statkem obce a určení způsobu, jak ho má býti používáno a vůbec veškeré věci, které se netýkají obyčejné správy obecního jmění. Z těchto ustanovení vyplývá, že zadání oprávnění lámati kámen a štěrk v obecním lomu v H. na dobu neurčitou, několikaletou, nespádalo do obyčejné správy obecního jmění, příslušející starostovi obce (§ 51 obec. zřiz.), nýbrž bylo věcí přesahující hranice obyčejné správy obecního jmění, bylo dispozicí se kmenovým jměním obce a určením způsobu jeho používání, jež spadalo v obor působnosti obecního výboru. Mylný jest proto právní názor dovolatelův, že »propachtování« lomu patřilo do pravomoci obecního starosty jako úkon řádné obyčejné správy obecního jmění a že stačilo, když obecní starosta pachtovní smlouvu s ním ujednal i bez formálního usnesení se obecního výboru ad hoc učiněného a do protokolu zapsaného, že stačilo, vzal-li obecní výbor, pokud se týče většina jeho členů, na vědomí uzavření pachtovní smlouvy i dodatečně podle § 1016 obč. zák., a to třeba i tím, že si obec přivlastnila užitek ze smlouvy, kupujíc od žalobce kámen. Názor ten jest v rozporu s uvedenými předpisy obecního řízení, které mají podle §§ 27 a 867 obč. zák. výhradnou platnost pro uzavírání právních jednání obcí. Za těchto předpokladů bylo na žalobci, by nejen tvrdil, nýbrž i prokázal, že uzavřel s obcí H. smlouvu opravňující ho lámati kámen a dobývat štěrk za určitý poplatek na dobu neurčitou, že smlouvu tu schválilo obecní zastupitelstvo obce na schůzi řádně k tomu svolané, jakž bylo již shora uvedeno. Tento základ žalobního nároku žalobce vůbec ani netvrdil, tím méně prokázal. Neprokázal tedy žalobce uzavření smlouvy, jejíž určení rozsudkem se domáhá, a posoudil proto odvolací soud věc správně s hlediska právního, uznáv, že žalobní nárok není důvodem po právu.

Čís. 11448.

Konkursní řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Proti jmenování správce konkursní podstaty má právo k rekursu každý, kdo jest ve svých právech dotčen. Kromě úpadce a konkursních věřitelů náleží k těmto oprávněným i věřitelé, jichž právo na oddělené uspokojení zaniklo podle § 13 konk. ř., a osoby, proti nimž vznikne prohlášením konkursu odpůřící nárok, nikoliv však uchazeč o úřad správce konkursní podstaty.